

บทความประชาสัมพันธ์สัมพันธ์แจ้งเตือนประชาชน

กรมควบคุมโรค เตือนประชาชน เข้าหน้าฝนระมัดระวังการซื้อหรือเก็บเห็ดป่า เห็ดขี้นเองตามธรรมชาติมากิน อาจเป็น “เห็ดพิษ” ปีนี้พบผู้เสียชีวิตแล้ว 2 ราย

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เตือนประชาชน ช่วงหน้าฝนระมัดระวังการซื้อหรือเก็บเห็ดป่า เห็ดขี้นเองตามธรรมชาติมากิน อาจเป็นเห็ดพิษ เสี่ยงเสียชีวิตได้ และ “เห็ด ไม่รู้จัก ไม่แน่ใจ ไม่เก็บ ไม่กิน”

ช่วงนี้เข้าสู่ฤดูฝนทำให้มีเห็ดป่าหรือเห็ดขี้นเองตามธรรมชาติหลากหลายชนิดซึ่งมีลักษณะคล้ายกันมากจนไม่สามารถแยกได้ด้วยตาเปล่า อาจทำให้เข้าใจผิดและนำเห็ดพิษมากินจนเกิดอาการเจ็บป่วยและเสียชีวิตได้ ข้อมูลจากกองระบบวิทยา กรมควบคุมโรค ปีที่ผ่านมาพบผู้ป่วยอาหารเป็นพิษจากการกินเห็ดพิษ 158 ราย เสียชีวิต 12 ราย หรือกล่าวได้ว่าผู้ป่วยทุก 100 ราย จะมีผู้เสียชีวิตประมาณ 7 - 8 ราย ปีนี้ตั้งแต่ 1 ม.ค. – 5 มิ.ย. 67 ได้รับรายงานผู้ป่วยอาหารเป็นพิษจากการกินเห็ดพิษแล้ว 27 ราย เสียชีวิต 2 ราย

เห็ดพิษที่เป็นสาเหตุทำให้เสียชีวิต คือ **เห็ดระโ哥พิษ** บางแห่งเรียกเห็ดระโ哥หินเห็ดระงาก หรือเห็ดไข่ตายนาก เห็ดพิษชนิดนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับเห็ดระโ哥ขาวหรือเห็ดไข่ห่านซึ่งเป็นเห็ดกินได้ แตกต่างกันตรงที่ **เห็ดระโ哥ขาวกินได้จะมีรอยขีดสันๆ เมื่อนอกหัวที่ผิวรอบขอบหมาก เมื่อผ่าก้านจะเห็นว่าก้านกลวง** หลังกินเห็ดระโ哥พิษมักไม่เกิดอาการทันทีแต่จะมีอาการหลัง 4 ชั่วโมงไปแล้ว ควรรีบไปพบแพทย์แม้อาการจะดีขึ้นในช่วงแรกก็ตาม เพราะหากไม่ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงทีพิษอาจทำลายตับและทำให้เสียชีวิตได้แม้กินเพียงดอกเดียว นอกจากนี้ยังพบเห็ดคล้ายเห็ดเผาะที่อาจไม่ได้เป็นพิษรายแรงถึงขั้นเสียชีวิต แต่มีพิษต่อระบบทางเดินอาหาร ทำให้เกิดอาการอาเจียน ท้องเสีย ส่วนมากอาการมักเกิดเร็วภายในไม่เกิน 4 ชั่วโมงหลังกิน เรียก **เห็ดไข่หงส์** หรือ **เห็ดเผาะมีราก** เป็นเห็ดพิษมีลักษณะคล้ายกับเห็ดเผาะกินได้แต่ต่างกันตรงที่ **เห็ดเผาะกินได้ไม่มีราก**

อาการหลังกินเห็ดพิษมีตั้งแต่เล็กน้อย ได้แก่ วิงเวียน อาเจียน ปวดห้อง ถ่ายเหลว จนถึงอาการรุนแรง ไตราย ตืบวาย และเสียชีวิต การปฐมพยาบาลเบื้องต้น หากที่บ้านมี พงค่านกันมันต์ให้รับกินเพื่อดูดซับพิษ และจมน้ำเพื่อชดเชยของเหลวที่เสียไป ที่สำคัญควร รีบไปสถานพยาบาลใกล้บ้านให้เร็วที่สุด พร้อมแจ้งประวัติการกินเห็ดและนำตัวอย่างเห็ด ที่เหลือหรือภาพถ่ายเห็ดไปด้วย **ไม่ควรกระตุ้นให้อาเจียน** เช่น การล้างคอหรือกินไข่ขาวดับ เพาะอาจทำให้สำลัก เกิดการติดเชื้อ เกิดแพลงในคอและช่องปาก ความดันต่ำหรือระดับ เกลือแร่ผิดปกติจากการอาเจียนที่มากเกินไปเนื่องจากพิษจากเห็ดทำให้อาเจียนมากอยู่แล้ว

กรมควบคุมโรค มีความห่วงใย จึงขอให้ประชาชน **ข้อห้ามห้ามที่มีการเพาะพันธุ์** หลีกเลี่ยงการเก็บเห็ดป่าหรือเห็ดที่ขึ้นเองตามธรรมชาติ **ไม่เก็บเห็ดบริเวณที่มีการใช้สารเคมี** เนื่องจากเห็ดจะดูดซึมพิษจากสารเคมีมาไว้ในตัวเห็ด **ไม่กินเห็ดดิบ** เช่น เห็ดน้ำมาก หรือ กินเห็ดร่วมกับเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ เช่น เห็ดหิงห้อย เห็ดน้ำหมึก หรือเห็ดถั่ว ที่ขึ้นตามธรรมชาติ เพราะจะทำให้เกิดพิษได้ ที่สำคัญ คือ “**เห็ด ไม่รู้จัก ไม่แน่ใจ ไม่เก็บ ไม่กิน**” หากมีข้อสงสัยสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร.1422

เห็ดพิษ

(Mushroom poisoning)

เห็ดพิษ (Mushroom poisoning) พบมากทั่วโลกตามความถึงพหุชนิยม โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เห็ดหลายชนิด ซึ่งแฝงตัวอยู่ในป่า สวน ไร่ ทั้งรับประทานได้และรับประทานไม่ได้ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกันมากโดยเฉพาะในระยะตูม จึงเกิดความเข้าใจผิด และนำเห็ดพิษ มารับประทาน สังผลให้พับผู้ป่วยและเสียชีวิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ดังนั้น ควรหลีกเลี่ยงการกินเห็ดที่ไม่รู้จักหรือไม่แน่ใจว่าเป็นเห็ดพิษ

ตัวอย่าง ภาพเห็ดพิษและเห็ดกินได้

การจาก : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นกร. ล้านนา จ. ปั๊บ

ปัจจัยเสี่ยงในการบริโภคเห็ด

การสังเกต เนื้อคระโนกราฟ (กินได้) เนื้อคระโนกริน (มีพิษร้ายแรง)
แม่กันเพียงครอกเดียว ความร้อนป่นส่วนมากทำลายพิษแล้ว

‘การตั้ง’ให้สุกไม่ท้าจอยพิช’

การปฐมพยาบาลเบื้องต้น

การตัดซีดพิiza โดยให้มีเม็ดร่านก็มันต์ 50 g.
และน้ำเปล่า (เม็ดร่านก็มันต์ 1 g. ต่อน้ำหนักตัว
ป่วย 1 kg.) *ร้านแห่งเดียวไม่สามารถให้ได้

โดยทั่วไปไม่แนะนำการซื้อต้นให้อาจเป็น การอาจเรียนมากเกินไปจนทำให้ความตื่นตัวหรือระลอกเลือดผันผวนก็ได้ และเสี่ยงต่อการอัลตราโซนิกจากการใช้ไฟฟ้าและเก็บตาด้วยตนเอง (เพราเดียชาติเดียวกันที่ทำให้อาจเรียนมากขึ้นแล้ว)

- ចំណាំ:**

  - សាខាអ៊ូរីកិត្យទៅបានរកលកសម្រួល
  - ស្ថិតិថីបង្ការិន្ទីនៅក្នុងបង្ការិន្ទីនៅក្នុង
  - សាខាបង្ការិន្ទីនៅក្នុងបង្ការិន្ទីនៅក្នុង
  - ស្ថិតិថីបង្ការិន្ទីនៅក្នុងបង្ការិន្ទីនៅក្នុង
  - បានរកលកសម្រួល
  - បានរកលកសម្រួល

หน้าฝนระวัง “เห็ดพิษ” ใส่ใจสักนิด ก่อน “ปีติ” ไม่รู้ตัว

อาการ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ถ่ายเหลว
ในรายที่ได้รับพิษจากเห็ดระโนกหิน จะมีอาการรุนแรง
ทำให้ดับราย และตายในที่สุด

การป้องกัน

“เห็ด ไม่รู้จัก ไม่แน่ใจ ไม่เก็บ ไม่กิน”

การปฐมพยาบาลเบื้องต้น

กินผงถ่านกัมมันต์ (ถ้ามี) เพื่อดูดซับพิษและจับน้ำ
เพื่อชดเชยของเหลวที่เสียไป รีบไปสถานพยาบาล
ใกล้บ้านให้เร็วที่สุด พร้อมแจ้งประวัติการกินเห็ด
และนำตัวอย่างเห็ดที่เหลือหรือภาพถ่ายเห็ดไปด้วย
แจ้งผู้กินเห็ดร่วมกันให้สังเกตอาการ

“ไม่แน่นำ กระตุนให้อาเจียน

จะเกิดการสำลัก ติดเชื้อจากการกินไข่ขาวดิน
ที่เป็นปีก่อน เกิดบาดแผลในคอและช่องปาก
จากการล้วงคอ ความดันโลหิตต่ำหรือระดับ
เกลือแร่ผิดปกติจากการอาเจียนที่มากเกินไป
 เพราะพิษของเห็ดทำให้อาเจียนมากอยู่แล้ว

เห็ดไข่ห่านขาว หรือเห็ดระโนกขาว (กินได้)

เห็ดระโนกหิน หรือเห็ดไข่ต่ายชา (มีพิษถึงตาย)

การต้มให้สุกไม่ทำลายพิษ

เปรียบเทียบ **เห็ดระโนกขาว (กินได้)** **เห็ดระโนกหิน (มีพิษร้ายแรงแม้กินเพียงครึ่งเดียว ควรร้อนไม่สามารถทำลายพิษได้)**

<https://ddc.moph.go.th/dcd/>

<https://www.facebook.com/moph.dcd/>

ที่มา: กลุ่มงานโครงการตามพระราชดำริ และโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ
ออกแนบโดย: กลุ่มข่ายอำนวยการ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค